

Мақомоти ҳудудии андоз

«Доир ба гузариш аз як низоми андозбандӣ ба дигар низоми андозбандӣ»

Дар асоси талаботи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав, Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади дар амал дуруст татбиқ намудани муқаррароти интиқоли, яъне гузариш аз як низоми андозбандӣ ба низоми дигари андозбандӣ бо назардошти натиҷаҳои фаъолияти соли 2012, чунин дастур медиҳад.

Ҷиҳати ҳалалдор насохтани фаъолияти андозсупорандагон ҳангоми ба миён омадани ҳолатҳои гузариши соҳибкорони инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда бо таъсис додани шахси ҳуқуқӣ, гузариши супорандагони низоми соддакардашудаи андозбандӣ ба низоми умумӣ ва баръакс, тибқи моддаи 327 Кодекси андоз амалӣ карда мешавад.

Тибқи муқаррароти интиқоли андозсупорандагоне, ки бо назардошти натиҷаи фаъолиятшон дар соли 2012 ба талаботи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав мутобиқ намебошанд, ўҳдадоранд:

1. Нисбати соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси Шаҳодатнома фаъолият менамоянд

а) Агар дар соли 2012 даромади умумии соҳибкори инфиродии дар асоси шаҳодатнома фаъолияткунанда аз 500 ҳазор сомонӣ бештар бошад (аз ҷумла супорандаи андози ягона) соҳибкор ўҳдадор аст, ки то 1-уми апрели соли 2013 фаъолияти соҳибкории худро дар асоси шаҳодатнома қатъ намояд. Дар ин муддати гузариш андозҳо тибқи меъёрҳои нави қонунгузорӣ ҳисоб ва пардохт карда мешаванд. Фаъолияти чунин соҳибкори инфиродӣ баъд аз 1 апрели соли 2013 ғайриқонунӣ ҳисобида мешавад ва ў баъд аз 1 апрел соли 2013 танҳо дар шакли шахси ҳуқуқӣ метавонад фаъолияти худро идома диҳад.

Дар ҳолати аз 1 январ то 31 марти соли 2013 қатъ намудани фаъолияти соҳибкории инфиродӣ ва идома додани он дар шакли шахси ҳуқуқӣ аз чунин шахс бочҳои давлатӣ барои қатъ намудани фаъолият ва оғоз намудани фаъолият ҳамчун шахси ҳуқуқӣ ситонида намешаванд.

Барои соҳибкорони инфиродие, ки фаъолияти минбаъдаи худро идома надода, фаъолиятро қатъ менамоянд, боҷи давлатӣ ситонида мешавад.

Дар ҳолате, ки дар давраи аз 1 январ то 1 апрели соли 2013 соҳибкори инфиродии қатъшаванда хоҳиш пайдо намояд, ки ҳуқуку ӯҳдадорихои соҳибкории инфиродии он (аз ҷумла, молу мулк ва (ё) супорандаи ААИ будан) ба шахси ҳуқуқии таъсисдодашавандаш гузарад, чунин амал бояд дар созишномаи сетарафа байни соҳибкори инфиродӣ, шахси ҳуқуқии навтаъсиси он ва мақомоти андози дахлдор дарҷ карда шавад (Замима карда мешавад).

Дар асоси созишномаи зикргардида ҳуқуку ӯҳдадорихои соҳибкори инфиродӣ ба шахси ҳуқуқӣ мегузарад, мақомоти андози дахлдор вазифадор аст ба чунин шахси ҳуқуқӣ шаҳодатномаи супорандаи ААИ-ро диҳад. Мақомоти андоз санчиши ҳуҷҷатии фаъолияти чунин соҳибкорони инфиродиро дар Нақшаи гузаронидани санчишҳои андоз барои давраҳои минбаъда ба инобат гирифта, тибқи тартиби муқарраршуда санчиши маҷмӯии андози онҳоро амалӣ менамояд.

б) Дар ҳолати даромади умумии соҳибкори инфиродӣ аз 1 январи соли тақвимӣ дар давоми ягон моҳи фаъолият дар солҳои минбаъда зиёда аз 500 ҳазор сомони ро ташкил намояд, чунин соҳибкори инфиродӣ ӯҳдадор аст аз санаи 1-уми моҳи дигари соли зикргардида фаъолияти соҳибкории худро қатъ намояд. Фаъолияти минбаъдаи чунин соҳибкори инфиродӣ фаъолияти ғайриқонунӣ ба ҳисоб меравад.

в) Соҳибкорони инфиродӣ-супорандагони андоз аз арзиши иловашудае, ки дар низоми соддакардашудаи андозбандӣ фаъолият намуда даромади умумиашон дар соли 2012 то 500 ҳазор сомони ро ташкил менамояд (бо назардошти моҳи декабр) бақайдгириашон ҳамчун супорандаи андоз аз арзиши иловашуда аз 1-уми январи соли 2013 бекор карда мешавад. Молҳои дар лаҳзаи бекоркунӣ дар ихтиёри чунин андозсупоранда қарордошта бо мақсади андоз аз арзиши иловашуда амалиёти андозбандишаванда ҳисобида мешавад (қисми 7 моддаи 164 Кодекси андоз). Дар чунин ҳолат андозсупоранда ӯҳдадор аст эълумияи ҷамбасти андоз аз арзиши иловашударо пешниҳод намояд.

Нозиротҳои андоз ӯҳдадоранд, ки вобаста ба маҳалли қайди чунин андозсупорандагон бақияи ҳисобнома-фактураҳои андоз аз арзиши иловашудаи то санаи 01.01.2013 истифоданашуда ва сертификати супорандаи андоз аз арзиши иловашудаи онҳоро бозгардонида гиранд.

г) Соҳибкори инфиродие, ки дар асоси шаҳодатнома ба истеҳсоли молҳои зераксизӣ, фаъолияти бонкӣ, суғуртавӣ, идоракунии фондҳои сармоягузорӣ, фаъолияти касбӣ дар бозори қоғазҳои қиматнок, фаъолият доир ба истифодабарии қазри замин, қабул, коркард ва таҳвили металлҳои қиматбаҳо, сангҳои қиматбаҳо, дигар металлҳо, концентрат, оҳанпора ва маъданҳо, фаъолияти савдо, хизматрасонӣ ва фаъолият доир ба хуроки умумӣ, ки масоҳати ҷойи фаъолият аз 30 м² зиёд бошад, фуруши сузишворӣ, гази моеъ ва табиӣ, таъсиси бозорҳо, меҳмонхонаҳо ва хизматрасониҳои варзишӣ ва ташкили сеҳҳои оҳангудозӣ машғул мебошанд, ӯҳдадоранд, ки фаъолияти соҳибкориашонро дар асоси шаҳодатнома то 1-уми январи соли 2013 қатъ намоянд.

Дар мавриди идома додани фаъолият, шакли ташкилию ҳуқуқии худро ҳамчун шахси ҳуқуқӣ ба роҳ мемонанд.

Дар асоси созишномаи дар зербанди “а)”-и ҳамин қисм пешбинишуда чунин соҳибкори инфиродӣ метавонад ҳуқуку

ӯҳдадорихои худро (аз ҷумла молу мулк, супорандаи ААИ будан)-ро ба шахси ҳуқуқии таъсисдодааш то 1 январи соли 2013 гузаронад.

Мақомоти ҳудудии андоз вазифадор карда мешаванд, ки то 1 декабри соли 2012 ба ин гуна андозсупорандагон оиди иҷро намудани талаботи мазкур огоҳиномаи дахлдор ирсол намаоянд ва онро таҳти назорати минбаъда қарор диҳанд.

2. Нисбати шахсони ҳуқуқие, ки супорандаи андоз тибқи низоми соддакардашуда мебошанд:

а) Супорандагони андоз аз арзиши иловашудае, ки дар низоми соддакардашудаи андозбандӣ фаъолият намуда даромади умумиашон дар соли 2012 то 500 ҳазор сомони ро ташкил менамояд (бо назардошти моҳи декабр) бақайдгириашон ҳамчун супорандаи андоз аз арзиши иловашуда аз 1-уми январи соли 2013 бекор карда мешавад. Молҳои дар лаҳзаи бекоркунӣ дар ихтиёри чунин андозсупоранда қарордошта бо мақсади андоз аз арзиши иловашуда амалиёти андозбандишаванда ҳисобида мешавад (қисми 7 моддаи 164 Кодекси андоз). Дар чунин ҳолат андозсупоранда ӯҳдадор аст эълומияи ҷамбасти андоз аз арзиши иловашударо пешниҳод намояд.

Нозиротҳои андоз ӯҳдадоранд, ки вобаста ба маҳалли қайди чунин андозсупорандагон бақияи ҳисобнома-фактураҳои андоз аз арзиши иловашудаи то санаи 01.01.2013 истифоданашуда ва шаҳодатномаи супорандаи андоз аз арзиши иловашудаи онҳоро бозгардонида гиранд.

б) Дар ҳолати даромади умумии супорандаи андоз тибқи низоми соддакардашуда, ки супорандаи андоз аз арзиши иловашуда мебошад аз 500 ҳазор сомони бештар бошад, чунин андозсупоранда бояд аз 1-уми январи соли 2013 ба низоми умумии андозбандӣ гузарад. Ҳамзамон супорандаи андоз аз арзиши иловашуда будани худро идома медиҳад.

Дар ҳолати супорандаи ААИ набудани чунин шахс, он бояд аз 1 январи соли 2013 ариза дода, ба феҳристи супорандагони ААИ дохил карда шавад.

3. Нисбати шахсони ҳуқуқии дар низоми умумии андозбандӣ фаъолияткунанда

а) Агар даромади умумии андозсупорандагони тибқи низоми умумии андозбандӣ фаъолияткунанда дар соли 2012 аз 500 ҳазор сомони кам буда, онҳо на кам аз 3 соли тақвими пай дар пайи қаблӣ тибқи низоми умумии андозбандӣ фаъолият дошта бошанд, бояд аз 1-уми январи соли 2013 ба яке аз низомҳои махсуси андозбандӣ гузаранд ва бақайдгирии худро барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда бекор намоянд.

Нозиротҳои андоз ӯҳдадоранд, ки вобаста ба маҳалли қайди чунин андозсупорандагон бақияи ҳисобнома-фактураҳои андоз аз арзиши иловашудаи то санаи 01.01.2013 истифоданашуда ва шаҳодатномаи супорандаи андоз аз арзиши иловашудаи онҳоро бозгардонида гиранд.

Дар натиҷаи бекор кардани бақайдгирии ААИ-и ин гуна андозсупорандагон, молҳои дар лаҳзаи бекоркунӣ дар ихтиёрашон қарордошта ҳамчун молҳои дар доираи амалиёти андозбандишаванда таҳвилшуда ҳисоб мегарданд.

Яъне, маблағҳои андоз аз арзиши иловашуда, ки то бекоркунии оид ба андоз аз арзиши иловашуда нисбати молҳои харидашуда, ки пештар ҳангоми андозбандӣ аз даромади андозбандишаванда бо меъёри стандартӣ тарҳ карда шуда буданд, дар ҳисоботи ҷамъбасти (охирин) то бекоркунии бақайдгирӣ ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда тибқи тартибе, ки Кодекси андоз пешбинӣ намудааст, бақия молҳо ҳамчун амалиёти андозбандишаванда доништа мешавад.

в) Андозсупорандагони низоми умумӣ, ки то 1 январи соли 2013 супорандаи андоз аз арзиши иловашуда набуданд, вале даромади умумиашон аз 500,0 ҳазор сомонӣ бештар мебошад, ӯҳдадоранд ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шаванд.

Нисбати амалиётҳои андозбандишавандашон ҳуқуқ доранд андоз аз арзиши иловашуда ба дигар андозсупорандагон пардохт-намудаашонро баҳисоб гиранд.

4. Нисбати шахсоне, ки аз 1 январи соли 2013 ААИ-ро бо меъёри 5% месупоранд

Супорандагони ААИ, ки тибқи қисми 2 моддаи 181 Кодекси андоз ААИ-ро бо меъёри 5% (меъёри пасткардашуда) аз 1 январи соли 2013 месупоранд, тибқи талаботи сарҳати 7 қисми 5 моддаи 183 Кодекси андоз бояд то санаи 15 январи соли 2013 эълонияи иловагӣ бо меъёри 18% (меъёри стандартӣ) пешниҳод намуда, маблағи ААИ-и барои бақияи мол пардохтшударо бекор намояд (ба истиснои молҳои воридотӣ). Тахвили минбаъдаи молҳои воридотӣ бо меъёри 18 % андозбандӣ мешаванд.

Сардорони мақомоти ҳудудии андоз ӯҳдадоранд, ки тамоми кормандонро бо мактуби дастурии мазкур шинос намуда, доир ба он семинари омӯзишӣ гузаронида протокол тартиб диҳанд ва нусхаи онро ба Кумитаи андоз пешниҳод намоянд.

Ҳамзамон барои ба маълумоти андозсупорандагон расонидани талаботи мактуби мазкур чораҷӯӣ намуда, нусхаи онро дар лавҳаи маълумотҳои нозирот ҷойгир намоянд. Иҷрои талаботҳои Кодекси андоз новобаста аз огоҳ ёфтани андозсупоранда аз муқаррароти он, ҳатмист.

Масъулияти дар мӯҳлатҳои муқарраргардида таъмин намудани талаботҳои дастури мазкур бевосита ба зиммаи сардорони мақомоти ҳудудии андоз ва кормандони мутассадии онҳо гузошта мешавад.

Замима: Дар ҳаҷми 1 (як) ҷарраф.

Муовини
аввали Раис

А.Солиев